

VILNIAUS RADVILŲ GIMNAZIJOS UGDYMO NE MOKYKLOS APLINKOJE ORGANIZAVIMO APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vilniaus Radvilų gimnazijos ugdymo ne mokyklos aplinkoje organizavimo aprašas (toliau – Aprašas) numato ugdymo ne mokyklos aplinkoje formas, trukmę ir reikalavimus mokinių saugumui bei turiningam ugdymo laiko panaudojimui užtikrinti.

2. Siekiant Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrosiose programose, patvirtintose Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. rugpjūčio 24 d. įsakymu Nr. V-1269 „Dėl Priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“, (toliau – Bendrosios programos) nustatytų tikslų, mokinių mokymosi procesas turi būti organizuojamas ne tik mokykloje, bet ir kitose aplinkose.

3. Ugdymas ne mokyklos aplinkoje organizuojamas, kai dalyko ar kelių dalykų bendrojoje programoje numatytiems tikslams pasiekti būtina užtikrinti sąlygas, kurios padėtų mokiniams geriau įsisavinti mokymosi turinį, įgyti praktinės patirties ir išbandyti įvairius mokymosi kontekstus. Siekiant užtikrinti ugdymo ne mokyklos aplinkoje veiksmingumą, mokiniams organizuojamos aktyvios ugdomosios ir pažintinės veiklos ir vertinama mokymosi pažanga.

4. Vadovaudamasi Bendraisiais ugdymo planais, gimnazija pati priima sprendimą, kiek šiai veiklai per mokslo metus skirs pamokų, atsižvelgdama į pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrosiose programose numatytą turinį ir pasiekimus, mokinių amžių.

II SKYRIUS UGDYMO NE MOKYKLOS APLINKOJE ORGANIZAVIMO FORMOS IR TRUKMĖ

5. Ugdymo ne mokyklos aplinkoje organizavimo formos:

5.1. ne mokykloje organizuojama tiesiogiai su dalyko bendrosios programos įgyvendinimu susijusi ugdomoji veikla. Tokios veiklos gali būti vykdomos muziejuose, STEAM atviros prieigos centruose, parkuose, sporto aikštynuose, baseinuose ar kitose erdvėse;

5.2. papildoma pažintinė veikla ar išvyka, padedanti siekti bendrojoje programoje numatytų tikslų, organizuojama šiais būdais:

5.2.1. ekskursija – turistinių objektų lankymas nustatytu maršrutu ugdymo tikslais, kurį vykdo gidas arba mokytojas; gidas – asmuo, kuris suteikia specialią informaciją apie lankomus muziejus, meno galerijas, gamtos, kultūros, mokslo, parodų ar kitus objektus arba vietas;

5.2.2. turistinė stovykla – trumpalaikio vaikų poilsio organizavimo forma į rekreacinę teritoriją su įrengta stovyklaviete;

5.2.3. sąskrydis – organizuotas vaikų susibūrimas gamtinėje aplinkoje (stovyklavietėje) poilsio ar ugdymo tikslais;

5.2.4. vaikų turizmo renginys – trumpalaikės neformaliojo vaikų švietimo programos (gali būti sudedamoji formaliojo ir neformaliojo švietimo programos dalis) vykdymas keičiant vietą pažintiniais, rekreaciniais ir sportiniais tikslais;

5.2.5. žygis – ugdymo tikslais organizuotas keliavimas nustatytu maršrutu pėsčiomis ar naudojant įvairias priemones;

5.2.6. varžybos – organizuotas vaikų (jų grupių) rungtyniavimas ugdymo tikslais;

5.2.7. ugdymo karjerai išvyka – užsiėmimas už mokyklos ribų, skirtas lavinti gebėjimus, ugdyti kompetencijas, padėsiančias rinktis studijų kryptį, profesinę veiklą bei planuoti savo vietą darbo rinkoje;

5.2.8. kitos mokyklos vykdomos pažintinės veiklos formos.

6. Ugdomosios ir pažintinės veiklos, organizuojamos ne mokyklos aplinkoje, trukmė gali būti:

6.1. trumpalaikė (nuo vienos iki kelių valandų);

6.2. visos dienos (trukmė ilgesnė nei per dieną nustatytas pamokų laikas);

6.3. ilgesnė nei vienos dienos (trunka ilgiau nei vieną ugdymo dieną, įskaitant kelionę ir apgyvendinimą).

7. Ugdomosios ir pažintinės veiklos ne mokyklos aplinkoje gali būti organizuojamos:

7.1. artimoje aplinkoje, netoli mokyklos esančiose organizacijose, viešose erdvėse ir kituose objektuose;

7.2. kitame mieste ar kitoje savivaldybėje (šalies viduje);

7.3. kitoje šalyje.

III SKYRIUS

UGDYMO NE MOKYKLOS APLINKOJE PLANAVIMAS IR ORGANIZAVIMAS

8. Pažintines kultūrines veiklas gali organizuoti dalyko mokytojai, klasės vadovai, švietimo pagalbos specialistai (toliau – pedagogai):

8.1. dalyko mokytojai numato ugdymo kitose aplinkose poreikį, tikslus ir turinį, atsižvelgdami į dalyko bendrojoje programoje numatytus tikslus ir mokinių ugdymosi poreikius;

8.2. klasės vadovai kultūrinės pažintinės veiklos (edukacinių išvykų, ekskursijų ir kt.) poreikį, tikslus ir turinį numato, atsižvelgdami į klasės mokinių ugdymo tikslus ir poreikius, numatytus metiniame klasės vadovo veiklos plane bei gimnazijos metų plane numatytus uždavinius;

8.3. švietimo pagalbos specialistai, neformaliojo ugdymo mokytojai pažintines edukacines veiklas organizuoja, atsižvelgdami į mokinių ugdymo karjerai, saviraiškos, bendrųjų kompetencijų ugdymosi poreikius.

9. Planuojant ugdymą ne mokyklos aplinkoje rekomenduojama atsižvelgti į šiuos veiksnius:

9.1. tikslingumo. Numatyti, kaip suplanuotos veiklos padės siekti dalyko bendrojoje programoje numatytų tikslų, kokios užduotys bus skiriamos mokiniams ir kaip bus vertinama jų pažanga;

9.2. mokinių saugumo. Numatyti priemones mokinių saugumui užtikrinti esant ne mokyklos aplinkoje;

9.3. įtraukumo. Siūlant veiklas atsižvelgti į mokinių mokymosi poreikių įvairovę ir sudaryti sąlygas visiems mokiniams dalyvauti planuojamose veiklose, numatant įvairius būdus mokinių įsitraukimui į veiklas;

9.4. ekonomiškumo. Įvertinti, kokių papildomų žmogiškųjų ir finansinių išteklių gali pareikalausti ši veikla ir ar mokykla gali juos skirti;

9.5. rizikų tikimybės. Apsvarstyti galimas rizikas ir numatyti jų įveikos būdus.

10. Siekiant, kad ugdymas ne mokyklos aplinkoje sukurtų prielaidas mokiniams patirti gilesnę mokymosi patirtį, rekomenduojama:

10.1. numatyti konkrečius uždavinius, kuriems pasiekti ugdymo procese reikalingos kitokios aplinkos;

10.2. įtraukti mokinius į pasiruošimo procesą ir padėti mokiniams suprasti planuojamos ne mokyklos aplinkoje veiklos kontekstą;

10.3. jeigu ugdymo proceso metu į mokymosi vietą vykstama specialiu transportu, važiavimo laiką iš dalies panaudoti mokymuisi;

10.4. ugdymo procese organizuoti aktyvias mokymosi veiklas, pritaikytas kitokiai aplinkai, kurios negalimos organizuoti mokantis klasėje;

10.5. į ugdymo procesą pagal galimybes įtraukti interaktyvias mokymosi priemones;

10.6. ugdymo veiklas organizuoti pagal iš anksto sudarytą planą.

11. Ugdymui ne mokyklos aplinkoje I-IV gimnazijos klasėse per mokslo metus skiriamos **penkios** ugdymo dienos.

11.1. siekiant užtikrinti sklandų gimnazijos ugdymo proceso organizavimą, pedagogai planuodami edukacines veiklas kitose aplinkose su atsakingu direktoriaus pavaduotoju iš anksto suderina pažintinės kultūrinės veiklos datą, tikslus, vykstančių mokinių ir lydinčių asmenų sąrašą bei pateikia dokumentus (*priedas 1, priedas 2*):

11.1.1. ne vėliau kaip prieš tris darbo dienas planuojant vienos dienos ar trumpesnės trukmės edukaciją;

11.1.2. ne vėliau kaip prieš 10 darbo dienų planuojant dviejų ugdymosi dienų edukaciją.

11.2. klasės vadovui ugdymo proceso metu skiriama viena ugdymo diena ugdomajai išvykai organizuoti;

11.3. klasės vadovui rekomenduojama ugdymą ne mokyklos aplinkoje organizuoti laisvu nuo pamokų metu arba tomis dienomis, kai turima mažiausiai pamokų;

11.4. dalyko mokytojui rekomenduojama ugdymą ne mokyklos aplinkoje organizuoti tomis dienomis, kai turima mažiausiai dėstomo dalyko pamokų.

12. Mokinių lankomumo žymėjimas:

12.1. mokytojai mokiniams, dalyvaujantiems ugdymo procese ne mokyklos aplinkoje pagal direktoriaus įsakymą, nežymi „n“ raidžių;

12.2. gavus išvykos vadovo informaciją apie mokinius (ne vėliau, kaip kitą dieną po išvykos), kurie buvo vykstančiųjų sąraše, tačiau išvykoje nedalyvavo, mokytojai sužymi TAMO dienyne „n“ raides.

13. Ugdymo ne mokyklos aplinkoje fiksavimas TAMO dienyne:

13.1. visai klasei dalyvaujant pamokoje už mokyklos ribų visi dalyko mokytojai pagal tvarkaraštį pažymi pamoką už mokyklos ribų, temoje nurodo direktoriaus įsakyme esančią ugdomosios veiklos temą;

13.2. jeigu išvykoje dalyvauja ne visa klasė, dalyko mokytojas el. dienyne ties pamokos tema įrašo vedamos pamokos temą bei pamokos temą, kurioje dalyvauja kita dalis klasės ugdymo už mokyklos ribų aplinkoje.

IV SKYRIUS

SAUGUMO REIKALAVIMAI IR ATSAKOMYBĖS

14. Organizuojant ugdymą ne mokyklos aplinkose ir siekiant užtikrinti besimokančiųjų saugumą, yra skiriami atsakingi ir lydintys asmenys. Lydintys asmenys gali būti mokyklos pedagoginiai darbuotojai, mokinių tėvai ar praktiką atliekantys studentai, kurių funkcijas apibrėžia mokyklos vadovas. Planuojant trumpalaikes ir visos dienos ugdomasias ar pažintines veiklas šalies viduje, lydinčių asmenų skaičius skiriamas laikantis toliau nurodytų rekomendacijų. Jeigu dalyvauja:

14.1. mažiau nei 30 mokinių, kurie mokosi pagal pagrindinio ugdymo programą ir yra jaunesni nei 16 metų, skiriamas atsakingas asmuo ir vienas lydintis asmuo;

14.2. mažiau nei 30 mokinių, kurie mokosi pagal pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas ir yra vyresni nei 16 metų, skiriamas atsakingas asmuo;

14.3. įvertinęs mokinių brandą, ugdomųjų veiklų sudėtingumą, vietą ar viršijus 30 mokinių skaičių ir kitas aplinkybes, mokyklos vadovas gali skirti ir daugiau lydinčių asmenų.

15. Planuojant ilgesnės nei vienos dienos ugdomąsias ir pažintines veiklas šalies viduje ir užsienyje:

15.1. mokiniams iki 16 metų skiriamas vienas atsakingas asmuo ir du lydintys asmenys. Jei vyksta daugiau mokinių, nei nurodyta Aprašo 14.1. papunktyje, proporcingai didinamas nurodytas lydinčių asmenų skaičius;

15.2. vyresniems nei 16 metų mokiniams skiriamas vienas atsakingas asmuo ir vienas lydintis asmuo. Jei vyksta daugiau mokinių, nei nurodyta Aprašo 14.2 papunktyje, proporcingai didinamas šiame papunktyje nurodytas lydinčių asmenų skaičius.

16. Planuojant trumpalaikes ugdomąsias veiklas artimojoje aplinkoje, mokiniams iki 16 metų mokyklos vadovas, įvertinęs aplinkybes, gali skirti tik atsakingą asmenį be lydinčio asmens, jei dalyvaujančių mokinių skaičius neviršija 30 pagrindiniame ugdyme.

17. Siekiant užtikrinti mokinių saugumą organizuojant ugdymą ne mokyklos aplinkoje, nustatoma, kad:

17.1. mokyklos vadovas ar jo įgaliotas asmuo:

17.1.1. skiria ir tvirtina asmenį, atsakingą už ugdymo ne mokyklos aplinkoje organizavimą;

17.1.2. vertina galimas rizikas ir kitus veiksnius, teikia pritarimą / neteikia pritarimo planuojamai veiklai;

17.1.3. skiria ir tvirtina lydinčiuosius asmenis;

17.2. atsakingas asmuo:

17.2.1. parengia ugdomųjų ar pažintinių veiklų programą / planą ir numato parengiamuosius darbus;

17.2.2. numato galimas rizikas ir pasirengimą joms valdyti; jei planuojama vykti į užsienio šalį, susipažįsta su Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos rekomendacijomis dėl vykimo į pasirinktą šalį;

17.2.3. priima vadybinius sprendimus, reikalingus ugdymui ne mokyklos aplinkoje įgyvendinti;

17.2.4. pristato suplanuotų veiklų planą mokiniams ir jų tėvams (globėjams, rūpintojams);

17.2.5. įtraukia lydinčius asmenis į parengiamuosius darbus, numato jų pareigas, priskiria lydintiems asmenims mokinių grupes, už kurių saugumą jie atsakingi;

17.2.6. pats dalyvauja išvykoje ir užtikrina numatytų veiklų įgyvendinimą;

17.2.7. užtikrina, kad vykdant suplanuotas veiklas būtų laikomasi mokykloje nustatytų procedūrų;

17.2.8. jei planuojama vykti į užsienio šalį, pateikia detalią informaciją nepilnamečių mokinių tėvams (globėjams, rūpintojams) dėl nakvynės vietos, nurodo telefono numerį, kuriuo gali susiekti, bei kitą, jo nuožiūra, svarbią informaciją (*priedas 3*);

17.2.9. kai planuojama vykti į užsienio šalį, susipažįsta su būtina mokinių saugumui užtikrinti informacija;

17.2.10. jei reikalinga, organizuoja vizos gavimo procedūras;

17.2.11. atsakingam asmeniui netaikomas reikalavimas turėti gido profesinę kvalifikaciją;

17.3. nepilnamečių mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai) atsakingi už:

17.3.1. raštiško sutikimo dėl vaiko dalyvavimo planuojamose veiklose pateikimą atsakingam asmeniui. Sutikimas gali būti pateiktas laisva forma arba pagal mokyklos parengtą formą, arba TAMO dienyne; mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) turi teisę nepritarti, kad vaikas dalyvautų veikloje, organizuojamoje ne mokyklos aplinkoje. Mokiniams, nedalyvaujantiems organizuojamoje veikloje, vyksta ugdymo procesas mokyklos nustatyta ugdymo organizavimo forma;

17.3.2. su veiklų įgyvendinimu susijusių išlaidų apmokėjimą;

17.3.3. būtinos informacijos apie vaiko sveikatą perdavimą lydintiems asmenims;

17.4. mokiniai atsakingi:

17.4.1. už dalyvavimą organizuojamoje veikloje. Atsisakyti dalyvauti gali tik dėl pagrįstų priežasčių;

17.4.2. už aptartų elgesio taisyklių laikymąsi: nekelti grėsmės sau ir kitiems keliaujant transporto priemone, nepažeisti saugaus eismo reikalavimų, atsakingai elgtis lankant numatytus objektus ir kt.

V SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

18. Ugdomui ne mokyklos aplinkoje organizuoti naudojamos pažintinei veiklai skiriamos lėšos, vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2007 m. spalio 2 d. įsakymu Nr. ISAK-1934 „Dėl Mokinių pažintinei veiklai skirtų lėšų naudojimo metodinių rekomendacijų patvirtinimo“.

19. Mokinio mokymosi laikas dalyvaujant ugdomojoje ar pažintinėje veikloje, trunkantis ilgiau nei pamoka, perskaičiuojamas į konkretaus dalyko (-ų) mokymosi laiką (pagal pamokos (-ų) trukmę).

20. Ugdomas ne mokyklos aplinkoje mokyklos vadovo įsakymu gali būti organizuojamas laisvomis nuo ugdymo dienomis ar pasibaigus dienos ugdymo procesui ir yra įskaitomas į ugdomui skirtą laiką.

21. Mokinių ugdymo ne mokykloje aplinkoje organizavimo aprašas keičiamas gimnazijos direktoriaus įsakymu.

**VILNIAUS RADVILŲ GIMNAZIJOS
UGDYMO NE MOKYKLOS APLINKOJE PROGRAMA**

20____ m. _____ d.
Vilnius

Ugdymo ne mokyklos aplinkoje forma _____
(ekskursija, išvyka, varžybos, žygis, karjeros planavimo išvyka)

Data _____

Vieta _____

Išvykimo laikas _____ Parvykimo laikas _____

Grupė / klasė _____

Vaikų skaičius _____

Atsakingas asmuo, kontaktai _____

Lydintys asmenys, kontaktai _____

Renginio tikslas _____

Renginio uždaviniai _____

Programos apibūdinimas _____

Pažangos vertinimas _____

Atsakingas ir lydintis asmuo:

(pareigos) (parašas) (vardas, pavardė)

(pareigos) (parašas) (vardas, pavardė)

**MOKINIŲ IŠVYKŲ UŽ GIMNAZIJOS RIBŲ SAUGOS IR SVEIKATOS
INSTRUKTAŽAS**

Renginio pavadinimas _____

Renginio pradžia _____

Renginio pabaiga _____

Instruktažo data _____

Su instruktažu susipažinau:

Eil. Nr.	Mokinio vardas, pavardė	Klasė	Parašas
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			
17.			
18.			
19.			
20.			
21.			
22.			
23.			
24.			
25.			
26.			
27.			
28.			
29.			
30.			

Trumpas instruktažo turinys: _____

Instruktažo vykdytojo pereinios, vardas, pavardė, parašas: _____

Vilniaus Radvilų gimnazijos ugdymo ne mokyklos
aplinkoje organizavimo aprašo 3 priedas

Gerb. _____ ,
20____ m. _____ d.
Vilnius

Informuojame Jus, kad organizuojama išvyka _____

Kelionės maršrutas: _____

Renginio tikslas: _____

Programos apibūdinimas: _____

Išvykstame nuo _____ mėn. _____ d. _____ val.

Parvykstame prie _____ mėn. _____ d. _____ val.

Jūsų sūnus/dukra yra supažindintas(a) su saugos ir sveikatos instrukcija bei veiklos programa.

Dėl išsamesnės informacijos kreiptis į atsakingą asmenį: _____
(pareigos, vardas, pavardė, kontaktinis telefonas)

Lydintys asmenys: _____
(pareigos, vardas, pavardė)

..... (nukirpti ir užpildytą apatinę dalį atnešti)

Moksleivio/ės vardas pavardė _____

Susipažinau

Mes, tėvai (globėjai, rūpintojai), prisiimame atsakomybę už sūnaus/dukros elgesį ir leidžiame dalyvauti šioje išvykoje.

Sutinku, kad, reikalui esant, mano sūnui/duktai būtų suteikta medicinos pagalba.

(Tėvų/globėjų/ rūpintojų parašas, vardas ir pavardė, data)

Tėvų (globėjų/rūpintojų) kontaktinis telefonas išvykos metu _____

Papildoma informacija, kurią, esant reikalui, pateikia tėvai/ globėjai/ rūpintojai:

Mano sūnus/duktė vartoja vaistus: (nurodyti kokius ir kaip juos vartoja).

Įdedu šiuos vaistus jam/jai.

Mano sūnus/duktė yra alergiška(s) (nurodyti kam ir kaip elgtis pasireiškus alergijai).